

GIEL is een verkorting **VIRGILIUS**, Latijnse verbastering van **FERGAL**

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Keltische naam: 'Groene twijg'.

*

Bijzonderheden

Virgilius of Vergilius was ook de benaming van een oud Romeins adellijk geslacht, waarvan de dichter Pablo Vergilius Maro (70-19 vóór Chr.) de bekendste is. De naam gaat terug op het Etruskisch en de betekenis is onbekend. Hij wordt wel in verband gebracht met het Latijnse woord 'virga' = 'twijg', van daaruit 'jeugdige', maar naar het schijnt is die herleiding onjuist.

*

Virgilius (ook **Virgilius**, oorspronkelijk **Fergal**, **Fearghal** of **Ferghil**) van **Salzburg** osb, Oostenrijk; abt & bisschop; † **784**.

Feest 24 september (tezamen met Rupert van Salzburg op de wijdingsdag van de kathedraal) & 24 (in het bisdom Klagenfurt-Gurk: tegelijk met Modestus) & + **27 november**.

Vergilius moet rond 700 ergens in Ierland geboren zijn. Waarschijnlijk had hij zijn opvoeding ontvangen in het klooster Colbroney, waar Samthann († 739; feest 18 of 19 december) abdis was. Als jonge Ierse monnik was hij in gezelschap van twee medebroeders, Dobdagrec en Sidonius, op pelgrimstocht gegaan.

Het behoorde indertijd tot de spiritualiteit van de Ierse kloosterlingen dat ze onafgebroken op tocht moesten zijn; dat was een uitdrukking van hun geloofsovertuiging dat ons definitieve thuis nergens op deze wereld te vinden is.

Vandaar dat je je ook nergens definitief mocht vestigen, maar steeds onderweg moest zijn.

Twee jaar lang bracht Vergilius door in een zogeheten Schottenklooster op het vasteland.

Schottenkloosters waren pleisterplaatsen voor de rondtrekkende Ierse monniken. Ze dienden als vormingscentra van wetenschap en studie. Ze hadden dan ook de warme steun van de vorst, Pepijn de Korte, de vader van de latere Karel de Grote.

Met waarderende brieven van aanbeveling werd Vergilius door Pepijn in 743 naar hertog Odilo van Beieren doorverwezen. Van Odilo kreeg hij de opdracht het werk van de beroemde bisschop Rupert († 717; feest 27 maart) voort te zetten. Deze had voortvarend de geloofsverkondiging in die streken op poten gezet. Tezamen met Dobdagrec begon hij aan het karwei. Sidonius was intussen abt geworden van klooster Chiemsee; later vinden we hem terug als bisschop van de Zuid-Duitse stad Passau.

Vergilius werd benoemd tot abt van het St-Petrusklooster te Salzburg. In die hoedanigheid nam hij de verbreiding van het christendom energiek ter hand. Maar al gauw kwam hij in botsing met de grote geloofsverkondiger van Duitsland, Bonifatius. Die verdacht Vergilius ervan dat hij in zijn hart nog steeds een aanhanger was van de reeds veroordeelde Keltische kerkelijke gewoonten. Bovendien had de grote apostel van Duitsland in een dispuut over de geldigheid van de doop van de paus ongelijk gekregen. Bonifatius had zich namelijk afgevraagd, of een doop wel geldig genoemd kon worden als een priester uit gebrek aan eerbied of kennis de Latijnse tekst hopeloos had verhaspeld. Vergilius en Sidonius waren van mening geweest dat het hier alleen maar ging om een taalprobleem zonder dat het eigenlijke mysterie geweld werd aangedaan. Bonifatius was het er niet mee eens geweest, en had de kwestie voorgelegd aan paus Zacharias († 752; feest 22 maart). Deze had de Ieren gelijk gegeven. De verwijdering werd nog groter door het feit dat Vergilius, die in de toenmalige wetenschappelijke kringen met bewondering 'De Geometer' werd genoemd, bleek te verkondigen dat volgens hem de aarde de vorm van een ronde bol moest hebben. Bonifatius schreef er zelfs ongeruste brieven over naar de paus. Wat Vergilius nu precies leerde, komen we alleen maar te weten uit de brieven van paus Zacharias. Die schreef aan de abt van St-Peter te Salzburg dat hij zijn eigen en andermans zielenheil in gevaar bracht, als hij niet ophield met zijn twijfelachtige, kosmologische speculaties. Te oordelen naar Zacharias' weergave van Vergilius' gedachtegoed scheen deze niet alleen te veronderstellen dat de aarde een bol was, maar ook dat er beneden ons nog een andere wereld bestond met andere mensen, een andere zon en een andere maan. Het is niet duidelijk of hij daarmee onze tegenvoeters aan de andere kant van de wereldbol bedoelde, of dat hij een gekerstende versie aanhing van de geheimzinnige Keltische sprookjes- en geestenwereld. Toch kwam het niet tot concrete maatregelen tegen Vergilius.

Door zijn onvermoeibare ijver draagt Vergilius de eretitel 'Apostel van Karintië'.

Hij is patroon van het bisdom Salzburg en van de kinderen; zijn voorspraak wordt in geroepen bij een moeilijke geboorte. Een van de katholieke studentenverenigingen van de Technische Universiteit te Delft koos hem als haar patroon vanwege zijn technische intelligentie die zich uitte in het feit dat hij had berekend dat de aarde een bol moest zijn.